Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru Romănia și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 30. Brașovŭ, Mercurĭ 8 (20) Februarie 1889.

Brașovŭ, 7 Februarie v.

Ulciorulŭ merge la fântână numai până odată. Așa s'a întêmplatŭ și cu dibăcia multŭ lăudată a lui Tisza Kalman. Pană acuma ea i-a ajutatŭ sĕ iésă din tóte încurcăturile, deși nu totdéuna cu fața curată. Acum însĕ a pățit'o, căcĭ cu cei doi paragrafĭ ominoșĭ ai legei militare s'a încurcatŭ rĕu de totŭ.

Mai întâiu Tisza a făcutŭ cestiune de cabinetŭ din primirea nemodificată a legei militare și la desbaterea generală a și isbutitŭ cu mare maioritate a face sĕ se priméscă. Dér oposițiunea maghiară, sprijinită de astădată, mai pe față mai pe ascunsŭ, de aristocrația unguréscă, a isbutitŭ a produce o mare agitațiune între Ungurĭ în contra legei militare și a guvernului, așa că Tisza le-a luatŭ frica oposițiunalilorŭ și s'a hotărîtŭ sĕ cedeze celŭ puținŭ în ceea ce privesce § 14.

De-o făcea Tisza acésta mai din vreme póte ar fi mai putută pune stavilă mișcării, dér așa retragerea lui în privința §-ului 14. a încurajatŭ și mai multŭ oposițiunea.

Oposiționalii ungurĭ o spunŭ pe față, că demonstrațiunile le-au adusŭ până acum numai folosŭ. In afacerea Iansky le-a adusŭ autografulŭ monarchului, ér acuma le-a adusŭ modificarea §-ului 14. Décă vorŭ demonstra mai departe de ce sĕ nu dobêndéscă și modificarea §-lui multŭ urgisitŭ 25?

Tisza a mai comisŭ marea greșélă de a apela la sprijinulŭ monarchului, care a declaratŭ cătră deputațiunea dietei, că are încredere în guvernulŭ Tisza.

Impregiurarea acésta au sciut'o esploata cei din stânga cu prisosŭ în contra lui Tisza Kalman, acusându-lŭ că e lașŭ și vrea sĕ se ascundă sub mantaua regelui.

Guvernamentalii imputau din parte-le demonstranțilorŭ, că suntŭ nelealĭ, căcĭ lovescŭ nu numai în guvernŭ ci și în intențiunile coronei.

Spre a rĕspunde la împilăriie și suspițiunările pressei tiszaiste, deputații oposițiunalĭ au aranjatŭ așa numita „procesiune de protestare“, desfășurată Duminecă după améḍĭ pe stradele Pestei.

Deputații oposițiunei, carĭ au condusŭ acéstă manifestare, au datŭ demonstranțilorŭ lozinca: Feriți-vĕ de orĭ-ce escesŭ, strigațĭ câtŭ putețĭ: „josŭ cu Tisa și cu §-lŭ 25!“ dér strigațĭ de altă parte și: „trăiască Regele! ca sĕ vadă lumea că suntemŭ lealĭ și nu ne opunemŭ decâtŭ legei militare și guvernului.

Așa s'a și întêmplatŭ. Conductulŭ demonstranților a plecatŭ din piața Calvinŭ, în numĕrŭ de vre-o 10-15000, strigândŭ: „Abzug Tisza,“ „trăiască regele!“ In frunte mergeau vre-o 40 deputațĭ ai stângei cu „democraticulŭ“ conte Gabrielŭ Karolyi în mijlocŭ. Ti nerii universitarĭ purtau stégurĭ tricolore cu înscripții ca: „trăiască regele!“ „Abzug Tisza!“ Josŭ cu § 25“.... „nu ne trebue 25, lui Tisza îi trebue 25.“

N'a putută lipsi dintre aceste nicĭ inscripția: „Eljen Kossuth Lajos“, și de multeorĭ se uneau strigătele „trăéscă regele“ cu strigătele „Eljen Kossuth!“ se 'nțelege numai spre a dovedi lealitatea demonstranților.

După ce s'a preumblatŭ conductulŭ demonstranțilorŭ prin mai multe strade, mulțimea s'a împrăștiatŭ fără a se fi întêmplatŭ nicĭ o disordine.

Foile oposiționale triumféză acum, că Budapesta a demonstratŭ în contra lui Tisza. Organulŭ contelui Apponyi, alŭ capului mișcării, ḍice între altele: „Poporulŭ Budapestei avertiséză pe Tisza ultima óră, ca sĕ mérgă și sĕ nu aștepte până ce i se va da drumulŭ ca unui servitorŭ, care a abusatŭ pré multŭ de pațiența domnului sĕu. Voimŭ sĕ sperămŭ că Tisza Kalman va înțelege avertisarea și *se va pleca dinaintea voinței poporului*; elŭ a doveditŭ la § 14 că scie sĕ asculte și va asculta și acuma pentru că trebue sĕ asculte!“

Caracteristicŭ este, că „voința poporului“, care se pretindea că reședéză în palatulŭ dietei, a ajunsŭ acuma pe stradele Pestei.

Câtŭ pentru Tisza Kalman se pare că elŭ încă n'are poftă a se pleca acestei „voințe a poporului“, căcĭ în ședința de erĭ a dietei, a declaratŭ că mișcarea din țéră în contra legii militare pentru elŭ „n'are nicĭ o importanță“.

Póte că Tisza scie multe și nu se teme că i se va da drumulŭ așa de ușorŭ. Décă va rĕmâne însĕ și va face sĕ se voteze §-ulŭ 25, ce vorŭ mai începe demonstranții?

Viitorulŭ rĕsboiu.

Intr'o adunare unionistă din ḍilele trecute ministrulŭ de rĕsboiu alŭ Engliterei, vorbindŭ despre necesitatea ca și Englesii sĕ-șĭ întórcă privirea mai multŭ spre armată și s'o îmbunĕtățéscă, a ḍisŭ:

„Trebue sĕ fiă orbŭ acela, care nu vede, că în presentŭ o atmosferă grea, norĭ încărcațĭ de totŭ, plutescŭ asupra Europei, și care — după cum putemŭ sĕ judecămŭ cu mintea nóstră de omŭ — trebue sĕ cadă ca unŭ potopŭ asupra Europei. Acésta mai curêndŭ séu mai târḍiu, ba, după probabilitățile ce le vedemŭ, putemŭ sĕ afirmămŭ, că se va întêmpla fórte în curêndŭ, se va produce decĭ unŭ așa rĕsboiu, care va fi mai sĕlbaticŭ și mai teribilŭ dintre tóte câte înregistréză istoria. Căcĭ nu credŭ, că aceia carĭ au studiatŭ puținŭ organisarea armatelorŭ europene, sĕ nu se fi convinsŭ de unŭ lucru: că rĕsboiulŭ din viitorŭ, isbucnéscă elŭ orĭ și în care parte a Europei, va fi dintre cele mai sângeróse.

„Daily Telegraph“, inserândŭ aceste vorbe ale ministrului englesŭ, ḍice că vorbele acestuia suntŭ cu multŭ mai grave, decâtŭ ar fi îndrăsnitŭ sĕ scrie elŭ, ḍiarulŭ, și că nu se póte presupune, că ministrulŭ le-ar fi pronunțatŭ, décă nu ar fi avutŭ cause și motive pe carĭ s'a basatŭ când le-a spusŭ.

SCIRILE ḌILEI.

In amintirea episcopului Ioanŭ Popasu. Din nou fâlfâe stégulŭ negru la școlele centrale române, la bisericile române din Brașovŭ și la casina română. Suntŭ semnele de doliu pentru meritatulŭ și multŭ iubitulŭ prelatŭ, rĕposatŭ în Caransebeșŭ. Adĭ diminéță (Marțĭ 7 Faurŭ v.) s'a ținutŭ unŭ serviciu bisericescŭ solemnŭ în biserica Sf. Nicolae, la care a luatŭ parte junimea studiósă împreună cu corpulŭ profesoralŭ. Serviciulŭ dumneḍeescŭ a fostŭ oficiatŭ de părintele protopopŭ I. Petricŭ și de parochulŭ B. Baiulescu. Cântările au fostŭ esecutate de corulŭ condusŭ de profes. N. Popovicĭ. După terminarea Liturgiei, păr. protopopŭ ceti molitva de deslegare, éră corulŭ intonă: „In vecĭ pomenirea lui.“ Bradulŭ Popasului plantatŭ cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ ai preoției rĕposatului încă este în doliu. — Ca representanțĭ la înmormêntarea ilustrului rĕposatŭ s'au trimisŭ d-nii: V. Voina, I. Lengerŭ și G. Navrea.

*
* *

Reuniunea femeilorŭ române din Brașovŭ. Din incidentulŭ tristŭ alŭ încetării din viĕță a Alteței Sale, Archiducelui și prințului de coronă Rudolfŭ, Comitetulŭ Reuniunei femeilorŭ române din locŭ a căreia patronă este Maiestatea

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Printre Scoțienĭ.

după Max *O' Rell*.
(Urmare și fine.)

Donald este omŭ positivŭ și fórte practicŭ. Este omulŭ, care ia viéța în seriosŭ și pe care nimicŭ nu-lŭ póte abate din drumulŭ, ce conduce la țintă. Este omulŭ, care cuprinde tóte locurile bune în lumea vechiă și nouă; care păzesce poruncile Dumneḍeescĭ și totŭ ce e bunŭ de păzitŭ; care se jură pe Biblia și înjură ca unŭ cărățașŭ întinatŭ, care servesce lui Dumneḍeu în tóte Duminecile și Mamonului în tóte ḍilele din sĕptĕmână; care ține bine ceea ce ține, cu deosebire cuvêntulŭ datŭ.

Elŭ nu e omŭ cu calitățĭ strălucite, ci omŭ cu calitățĭ solide, pe care nu l'ațĭ pute aprețiа după adevĕrata lui valóre, decâtŭ după ce-lŭ vețĭ fi cunoscutŭ câtva timpŭ. Elŭ nu vĕ sare de gâtŭ, nu vĕ îmbrățișéză și nu vĕ jură o amiciță eternă; dér décă putețĭ intra în favórea lui, putețĭ conta pe elŭ. E omŭ care plătesce exatŭ și cinstitŭ, „dér voesce sĕ aibă ceva pentru banii sĕi“. Décă călĕtorițĭ cu unŭ Scoțianŭ din Edimburg la Londra, vețĭ pute observa, că soțulŭ de drumŭ nu perde din vedere nicĭ unŭ policarŭ de terenŭ percursŭ. Elŭ privesce paysagiulŭ pe ferestră și nu lasă sĕ'șĭ pérdă loculŭ nicĭ câtŭ prețŭ de unŭ penay (10 centime = 5 cr.) din prețulŭ cu care l'a plătitŭ. Observă-i, de vreĭ sĕ'i detragĭ atențiunea, că drumulŭ e lungŭ, obositorŭ și puținŭ plăcutŭ. Lungŭ, tare lungŭ! îțĭ va rĕspunde, dér, Domnule, acésta o credŭ și eu.... douĕ livre séptesprеḍece schellings și șése pence.

Mai trăesce încă unŭ Scoțianŭ, care mai bine decâtŭ sĕ plătéscă taxa de trecere, ce se cere la unulŭ din podurile de preste Tweed, îșĭ desbracă paltonulŭ, și-lŭ rĕsucesce pe umerĭ și trece rîulŭ cu înotulŭ. Acesta nu este unŭ avarŭ, din contră, generositatea lui este bine cunoscută în prejurime. Elŭ e unŭ economŭ originalŭ, care nu vede pentru ce ar plăti 10 centime ca sĕ trécă rîulŭ, când póte sĕ trécă de geaba.

*

Toțĭ Scoțianii sciu ceti, scrie și socoti, dér cu deosebire socoti....

Unŭ Scoțianŭ, fiindŭ acusatŭ, că a insultatŭ pe unŭ agentŭ de poliția, fusese condamnatŭ de judecătoria din satŭ la o amendă de trei francĭ séu la 6 ḍile de închisóre.

Fiindŭ însĕ fórte puținĭ Scoțianĭ, carĭ sĕ nu aibă trei francĭ în pungă, credețĭ póte, că fratele Donald a lăsat sĕ fie esecutatŭ numai decâtŭ, mulțămitŭ că a scăpatŭ numai cu atâta? Nu, nicĭ-decum, ș'apoi cineva nu s'a nĕscutŭ în Scoția pentru a lăsa sĕ fie închisŭ așa de repede.

Donald chipzui câtva timpŭ. Intre aceste douĕ hotărîrĭ inima-i balanța.

„Voi merge în închisóre“, strigă elŭ, isbitŭ deodată de o idee pe câtŭ de luminósă, pe atâtŭ de practică.

In faptă, închisórea se afla în capitala comitatului, unde avea de regulatŭ unele micĭ afacerĭ, și pentru a merge acolo biletulŭ de trenŭ l'ar fi costatŭ 3 francĭ și 25 centime.

Petrecŭ nóptea în închisórea preventivă și diminéța se vedea condusŭ cătră paiele umede ale temniței. Sosindŭ acolo, Donald scóte 3 francĭ din pungă, cere chitanță dela guvernorŭ, care ne-avêndŭ ce alege, îlŭ pune immediatŭ pe piciorŭ liberŭ. Scoțianulŭ nostru, mândru ca unŭ rege, vĕḍêndŭ că i-a reușitŭ planulŭ, și i-a adusŭ unŭ profitŭ curatŭ de 25 centime, plécă cătră orașŭ pentru a'șĭ regula afacerile.

Intêmplarea însĕ a voitŭ sĕ nu se întâlnéscă cu nicĭ unŭ agentŭ de poliția în orașŭ, ceea ce'lŭ împedecă sĕ caute vre-o pricină, care ar fi putută sĕ-lŭ readucă în satŭ pe spesele statului.

Rabelais n'a fostŭ mai finŭ, când a făcutŭ stratagema pentru a fi transportatŭ la Parisŭ.

*

Acum o anecdotă à la Ramsay pentru a ilustra — cum ḍicŭ Englesii — finețа lui Donald.

Donald are geniulŭ de afacerĭ; următorulŭ dialogŭ ne va proba:

Unulŭ dintre proverbele sale favorisite este ca: „acela, care nu scie ḍice *nu*, va deveni în curêndŭ cerșitorŭ.“

Unŭ laird din Lanarkshire vede într'o ḍi, că se apropie de elŭ unulŭ din vecinii sĕi.

Laird, ḍise acesta, am lipsă de 20 de livre sterlinge; fi atâtŭ de bunŭ și acceptéză acéstă poliță, în trei lunĭ o voiu plăti.

—Nu, imposibilŭ Donald.

Sa Impĕrătésa şi Regina Elisabeta, în şedinţa sa de erĭ a decisŭ, a nu mai da în anulŭ acesta balulŭ deja anunţatŭ.

* *
*

Academia română a ţinutŭ Vinerĭ şedinţă publică. S'a primitŭ unŭ memoriu alŭ d-lui Bogdanŭ asupra a 5 documente din Biblioteca din Viena. D-lŭ V. A. Ureche a cetitŭ unŭ fórte interesantŭ memoriu relativŭ la alianţa lui Vasile Lupu cu familia Cantacuzineştilorŭ. Onor. academicianŭ a adusŭ date şi informaţiunĭ nouĕ relative la domniţa Roxandra. Aceste informaţiunĭ au fostŭ ascultate cu aplause. D-lŭ Ureche a mai cetitŭ şi o istoriă inedită de documente stabilindŭ definitivŭ înrudirea lui Stefanŭ celŭ Mare cu Alexandru celŭ Bunŭ. Academia a decisŭ a publica aceste documente, scrie „Telegr. românŭ.“

* *
*

Demonstranţiĭ din Clusiu. Rectorulŭ universităţiĭ din Clusiu, cum spune „Ellenzék“, a adresatŭ tinerimii universitare unŭ apelŭ, prin care o provócă, ca făcêndŭ demonstraţiunĭ sĕ păstreze demnitatea universităţiĭ prin respectarea regulamentului disciplinarŭ. Pe studenţii, carĭ la adunarea de Lunĭ, sĕptĕmâna trecută, au ţinutŭ vorbirĭ, i-a chematŭ la sine şi i-a admoniatŭ, d'a chibzui mai bine urmările paşilorŭ lorŭ.

* *
*

Braşovenii în Basarabia. Dintre articolele cunoscute ca mărfurĭ de Braşovŭ se importă şi adĭ unele în Basarabia prin România. Mai alesŭ se importă în Chişineu dintre mărfurile de lemnŭ: jugurĭ de boi, ploscĭ, cane (vase) de lemnŭ, lopeţĭ, trocĭ şi site, care se vêndŭ apoi de micii comercianţĭ jidovĭ de acolo la Iaşĭ. Decă legătura cu Chişineulŭ ar fi directă, s'ar vinde şi mai multe articole de acestea, dêr atuncĭ ai risca cu micii comercianţĭ jidovĭ. Celŭ mai bunŭ lucru ar fi, decă producenţii arŭ înfiinţa acolo unŭ depositŭ, de unde sĕ cumpere micii comercianţĭ, orĭ sĕ ia asupră'şĭ aceste articole o casă de afacerĭ de altă ramură, póte că de ferăriă. Tóte celelalte articole din flanelŭ, postavŭ, pânză nu se importă în Basarabia, deórece suntŭ mai ieftine cele fabricate în Rusia.

* *
*

Invĕţătorŭ hoţŭ. Consistoriulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu aduce la cunoscinţa publică unŭ emisŭ alŭ ministrului ungurescŭ de instrucţiune de cuprinsulŭ, că învĕţătorulŭ Andras Kopcsa din Domaşina (comit. Ung. în Ungaria de susŭ), condamnatŭ de judecătoriă pentru furtŭ, este opritŭ dela cariera învĕţătorescă.

* *
*

Brigandĭ în Ardealŭ! Intr'unŭ institutŭ de învĕţămêntŭ din Berlinŭ, care e visitatŭ cu deosebire de fii de părinţĭ mai avuţĭ, învĕţătorulŭ făcŭ, cum spune „Freisinnige Ztg.“, o rară descoperire. In posesiunea unui elevŭ din clasa a doua (secundanŭ) S. găsi nisce acte, care deşteptă bănuială în elŭ: unŭ contŭ despre arme plătite şi predate deja, anume 9 revolvere, 9 cuţite, 9 puscĭ şi 9 pumnale; o altă chitanţă despre cumpĕrarea a 9 traiste de vênătore, cingătóre (şerpare), pălării, veste ş. a. Invĕţătorulŭ luă de scurtŭ pe S. care mărturisi, că elŭ şi cu alţĭ 8 colegĭ hotărîseră sĕ organiseze în munţii Ardealului o cétă de brigandĭ. Deja în cele mai apropiate dile aveu sĕ plece în ascunsŭ. Tóte armele şi obiectele necesare şi-le procurasesă deja tinerii „brigandĭ“, în preţŭ de peste 900 mărcĭ, şi S., conducĕtorulŭ bandei, mai avê la elŭ 2917 mărcĭ, banĭ furaţĭ de „membrii“ bandei dela părinţii şi rudeniile lorŭ. Părinţilorŭ li s'a comunicatŭ acésta. Intr'unŭ dulapŭ în păretele casei din grădină s'au găsitŭ la familia S. tóte provisiunile. Furnisorii au declaratŭ toţĭ că suntŭ gata a primi îndĕrĕtŭ obiectele. Cei 9 aventurierĭ au fostŭ aspru pedepsiţĭ, ér doi dintre ei, conducĕtorii, vorŭ fi eliminaţĭ din scólă.

Din dieta ungurescă.

In şedinţa dela 14 Februarie n. a camerei din Pesta, deputatulŭ *Ugron* impută guvernului, că mereu amintesce coróna, vîrând'o în partidulŭ lui, în locŭ de a o ţine peste partide. Rĕspunsulŭ ce l'a datŭ Monarchulŭ la vorbirea preşedintelui camerei Pechy, când a primitŭ în audienţă deputaţiunea camerei, e o apucătură de corteşŭ a guvernului. (Intreruperĭ tumultuare şi strigăte: la ordine!)

Preşedintele admoniază pe Ugronŭ, că coróna trebuie sĕ rĕmână afară din jocŭ.

Ugron dice, că ministrulŭ-preşedinte a abusatŭ de acestŭ timpŭ de doliu pentru scopurile sale. (Contradicerĭ furtunóse.) Nu merge ca coróna sĕ ia posiţiă hotărîtă pentru unŭ guvernŭ de partidŭ. Asta'i pressiune, şi nu e în interesulŭ ţĕrii sĕ se întrepună vada corónei pentru unŭ guvernŭ, care e despreţuitŭ de întrega naţiune. (Mare furtună în tótă camera.)

Preşedintele: Chemŭ pe vorbitorŭ la ordine pentru acéstă espresiune necuviinciósă.

Ministru preşedinte *Tisza* protestă contra aserţiunilorŭ lui Ugron. Discursurile de tronŭ şi alte asemeea manifestaţiunĭ ale corónei se facŭ pe temeiulŭ propunerei consiliului de ministri, pe când acestŭ rĕspunsŭ alŭ corónei la espresiunea condolenţei camerei n'a urmatŭ pe temeiulŭ propunerei ministrului. Ar fi unŭ gravamenŭ, décă coróna ar păşi contra maiorităţii representanţei legale şi ar asigura minoritatea de încrederea ei. Coróna nu cedéză presiunei. Constituţia o păgubesce minoritatea orĭ demonstranţii, carĭ vreu s'ajungă la putere cu violenţa. (Aplause'n drépta, mişcare'n stânga, vorbele lui Tisza nu se mai audŭ.)

Helfy dice, că guvernulŭ e responsabilŭ de totŭ ce face coróna în publicŭ. Trebuescŭ desaprobate cuvintele puse în gura corónei tocmai acum, când luptele de partidă au ajunsŭ aşa de violente, pentru că prin ele se dă de partea unei partide. Guvernulŭ e datorŭ sĕ'şĭ dea demisiunea. (Larmă'n drepta, aplause'n oposiţiune. Preşedintele camerei cere sĕ trécă la ordinea dilei).

Geza *Polonyi* dice, că demonstraţiunile de suntŭ îndreptate contra urgisitului ministru-preşedinte. (Eljenurĭ în drépta pentru ministrulŭ Tisza). Nu-i destulŭ sĕ aibă guvernulŭ încrederea corónei, ci şi p'a naţiunei. Coróna e adusă'n contrastŭ cu naţiunea. Unŭ ministru, care caută sĕ facă nepopularŭ coróna, nu mai merită respectulŭ naţiunei. (Mare larmă'n drépta, strigăte la ordine! Preşedintele camerei dice că deputaţii sĕ nu mai impună naţiunei cu o astfelŭ de vehemenţă părerile lorŭ proprii, cere trecere la ordinea dilei).

Ministrulŭ *Tisza*: Am onóre (strigăte'n stânga: E dimisiunea?) a depune unŭ proiectŭ de lege pentru prelungirea indemnităţii şi pe cvartalulŭ alŭ doilea din 1889.

Ferd. *Szederkenyi* dice, că la 30 Ianuarie s'au amânatŭ desbaterile camerei din causa stării de asediu. (Contradicerĭ sgomotóse în drépta.) Acéstă stare de asediu esistă şi adĭ în altă direcţiune, deşi camera nu mai e înconjurată de cordonŭ militarŭ şi de baionete. (Mare larmă în drépta, strigăte: audiţĭ! în stânga). Poliţia a pĕtrunsŭ într'o casă privată şi a arestatŭ pe unŭ locuitorŭ, pe Takacs. (La ordine! în drépta, larmă mare în stânga, preşedintele sună.) Poliţia a declaratŭ, că va mai aresta şi pe alţii. (Strigărĭ în stânga: Asta-i libertate şi liberalismŭ?!) Asta-i stare în afară din lege. (Contradicerĭ în drépta, larmă 'n stânga). Se mai póte decĭ continua desbaterea asupra legii militare în o astfelŭ de stare? Strigăte furtunóse în drépta: da! Strigăte furtunóse 'n stânga: nu!) Sĕ se pedepsescă şefulŭ poliţiei, sĕ se desfiinţeze starea de asediu, sĕ tragem guvernul la rĕspundere. Pănă atuncĭ sĕ se amâne desbaterea legii. (Aprobărĭ în stânga estremă, larmă mare 'n drépta).

Propunerea lui Szederkenyi a fost respinsă.

*

Lăsămŭ sĕ urmeze interpelările ce s'au făcutŭ în şedinţa dela 16 Februarie a camerei:

Mai întêiu interpeléză Adamŭ *Horváth* (stânga extremă), décă ministrulŭ de interne are cunoscinţă de brutalităţile poliţiei şi că ce crede, că trebue sĕ întreprindă pentru pedepsirea lorŭ?

Alŭ doilea interpelantŭ este br. *Ivor Kaas* (oposiţiune moderată). Elŭ vorbesce multŭ de „Ungaria cea liberă“, dêr adauge, că cu tóte acestea poliţiştii au lovitŭ cu bâtele în manifestanţĭ. Décă ar curge sânge, a lorŭ este rĕspunderea (protestărĭ în drépta). Kaas ia în apĕrare pe studenţĭ şi dice, că nu i-ar plăcé décă aceştia arŭ forma societăţĭ secrete, sĕu décă arŭ face o mişcare nihilistică. Studenţii sĕ fiă liberĭ a-şĭ exprima părerile lorŭ în modŭ aşa de strălucitŭ (?)

Elŭ admiră lealitatea poporului cum s'a manifestatŭ în timpulŭ din urmă (?) dêr despreţuesce aceea lealitate, care primesce dela domnitorŭ unŭ sprijinŭ, dêr aicĭ în dietă declină dela sine rĕspunderea pentru aserţiunile corónei (Alusiune la Tisza, care se primesce cu aplause din stânga). Intrébă în fine pe ministrulŭ, décă va lua mĕsurĭ, ca poliţia sĕ nu mai ameninţe viéţa, onórea şi libertatea cetăţenilorŭ? (Aplause repeţite în stânga).

Când a vorbitŭ de studenţĭ, dicêndŭ că n'au comisŭ nicĭ o faptă nelegală, br. Kaas a fostŭ întreruptŭ de deputatulŭ E. Jonas, care dise: s'au întêmplatŭ şi furturĭ! — Aceste cuvinte au produsŭ unŭ tumultŭ nespusŭ de mare pe băncile stângei, ér studenţii de pe galeriă strigau: Scandalŭ! Neghiobulŭ! Preşedintele admoniază la linişte. In cele din urmă deputatulŭ Jonas se escusă, că n'a voitŭ cu cuvintele lui sĕ facă alusiune la studenţĭ.

Se ridică apoi faimosulŭ Peter *Busbach*, (cunoscutŭ din afacerea Steinacker) şi face o a treia interpelaţiă, dêr în favorulŭ poliţiei şi a guvernului. Elŭ dice, că poporaţiunea are lipsă de scutŭ în contra demonstranţilorŭ, în contra plebei, care sparge lămpile şi ferestrile. (Strigărĭ în stânga: Dêr pentru ce aţîţaţĭ poporaţiunea?) Dêr cine a aţîţat'o? (Strigărĭ în stânga: *Legea militară*!) Unde, dice vorbitorulŭ, este marginea la care demonstraţiunile încétă de a fi politice? (O voce din stânga: *Atuncĭ când va demisiona Tisza*!) Busbach vorbesce de demagogiă, de aceia, carĭ subminéză autoritatea, dice între continue întreruperĭ şi reprobărĭ ale stângei, că junimea sĕ-şĭ védă de trebile ei şi sĕ lase aplanarea afacerilorŭ publice acelora, carĭ suntŭ chiămaţĭ pentru acésta. Aţĭ disŭ, continuă Busbach, că poliţia este o cétă de Tătarĭ, de hoţĭ şi ucigaşĭ. (Vocĭ în stânga: Aşa şi este!) Cetăţenii oraşului cerŭ, ca sĕ se sfĕrşéscă demonstraţiunile şi ca ministrulŭ de interne sĕ restabilescă odată ordinea publică. (Mare tumultŭ şi sgomotŭ în stânga.) Cetăţenii oraşului pretindŭ, ca prăvăliaşii sĕ nu fiă siliţĭ a'şĭ închide prăvăliile lorŭ atuncĭ, când le place demonstranţilorŭ (Aplause în drépta. Aplaudărĭ ironice în stânga şi strigărĭ: da capo! da capo!) Busbach întrébă în fine pe ministrulŭ de interne, décă are de gândŭ a procede la casŭ de lipsă cu mijlóce ca cele de până acuma, făcêndŭ unŭ sfĕrşitŭ acestorŭ turburărĭ a capitalei (Sgomotŭ şi tumultŭ în stânga!)

Cornelŭ *Abranyi* protestéză contra tonului aţîţătorŭ alŭ vorbirei lui Busbach.

A patra interpelare este a lui Geza *Polonyi* (stânga estremă). Elŭ dice că demonstraţiunile de pe strade au provocatŭ în afacerea Iansky autografulŭ monarchului, ér acuma modificarea §-lui 14. Polonyi speréză, că le va succede demonstraţiunilorŭ de a rupe capulŭ şi §-lui 25. Nu demagogia, ci ipocrisia ministrului-preşedinte e causa demonstraţiunilorŭ. Décă credeţĭ că se potŭ

—Pentru-ce, laird?*) Ai făcutŭ de multe-orĭ asemenea servicii amicilorŭ.

Mĭ-e imposibilŭ, Donald, îţĭ repetŭ.

— Va sĕ dică îmĭ refusĭ?

— Ascultă, Donald, dise laird-ulŭ, urméză bine raţionamentulŭ meu. Indată ce voiu accepta cambia, tu vei merge sĕ iai cele 20 de livre.

— Da.

— Când va sosi scadenţa poliţii, te cunoscŭ eu, nu vei fi cu banii gata şi ne vomŭ certa...... Ei bine, Donald, e totŭ una, mai bine sĕ ne certămŭ acum numai decâtŭ, până când cele 20 de livre suntŭ la mine în pungă.

*

Chiar Scoţienilorŭ le place sĕ spună anecdota următóre:

Donald: Ai auditŭ, Duncan, că Sawney Mac Nab a fostŭ condamnatŭ la 6 lunĭ închisóre pentru-că a furatŭ o vacă?

Duncan: Ce mai gâscă próstă e Mac Nab! Ca şi cum n'ar fi pututŭ cumpăra vaca..... şi sĕ n'o mai plătéscă!

Acésta ne esplică pentru ce închisorile suntŭ relativŭ góle în Scoţia. Donald ajunge adeseorĭ înaintea judecătorului, dêr fórte rarŭ la poliţia corecţională.

In tóte dimineţele, Donald adreséză lui Dumnedeu următórea rugăciune: „Dómne! dă ca adĭ sĕ nu punŭ pe niminea la întunerecŭ şi niminea sĕ nu mĕ pună pe mine. Décă nu poţĭ, o Dómne! sĕ'mĭ acordedĭ decâtŭ unulŭ din aceste două favorurĭ, făcă-se ca nimenĭ sĕ nu mĕ închidă“.

*

Acela, căruia i-ar succede sĕ înşele pe Donald, ar fi tare şiretŭ.

Nu esistă ţéră, unde sĕ se ţină angajamentele luate mai fidelŭ, decâtŭ în Scoţia. Când ai în portofelŭ subscrierea unui Scoţianŭ, poţĭ dormi pe amêndouĕ urechile; dêr décă subscrii unŭ contractŭ cu elŭ, poţĭ fi convinsŭ, că Donald este pré puţinŭ ameninţatŭ, că va avê sĕ se căiască de transacţiunea aceea.

Se înşélă rarŭ în socotelile sale; dêr décă din întêmplare face o greşéla, nu elŭ are sĕ sufere din aceea.

Trebue însĕ sĕ adaugemŭ, că onestitatea Scoţianului este proverbială în Anglia. Fórte desŭ se aude, că Englesilorŭ le place sĕ facă comerciu cu Scoţianii, deórece aceştia posedŭ tóte calităţile dorite la clienţĭ: *drcptate* şi *solvabilitate.*

Onestitatea lui Donald e cu atâtŭ mai admirabilă, cu câtŭ elŭ e convinsŭ, în adênculŭ inimei sale de scoţianŭ, că va merge în raiu, orĭ ce ar face. Şi cu tóte acestea scimŭ, că nime nu e mai periculosŭ, decâtŭ unŭ creştinŭ, care scie, că într'o di ii va fi ertatŭ multŭ.

Acéstă onestitate îşĭ are însĕ şi órecare cause, décă vomŭ da credĕmêntŭ următórei anecdote din Scoţia:

Unŭ tată, vĕdêndu-se aprópe de mórte, chemă pe fiulŭ sĕu pentru a-i da ultimele poveţe.

Donald, îi dise elŭ, ascultă bine ultimele cuvinte ale bĕtrânului tĕu tată: Décă vrei sĕ reuşescĭ în acéstă lume, fii onestŭ. Rĕmâi convinsŭ, că în afacerĭ cea mai bună politică de urmatŭ este, de a fi onestŭ. Crede-mĕ, Donald, *eu le-am încercatŭ pe amêndouĕ.*

Acestŭ bravŭ Scoţianŭ ar merita unŭ epitafŭ în forma aceluia, pe care contele Beust spune că l'a cetitŭ la unŭ mormêntŭ în Highclere:

„Aicĭ odihnesce Donald, care a fostŭ omŭ atâtŭ de onestŭ, pe câtŭ póte sĕ fie cineva pe acéstă lume“.

A. V-u.

*) Laird = proprietarŭ scoţianŭ

ațița cetățenii cu false cuvinte, poftițĭ și aranjațĭ o contra-demonstrațiune (Aplause sgomotóse în stânga.) Polonyi atacă poliția și pe ministrulŭ Tisza, pe care-lŭ face responsabilŭ pentru tóte. In fine întrébă pe ministru de interne, décă are de gândŭ a lua mĕsurĭ ca sĕ nu se mai întêmple scandalurĭ ca cele de alaltăerĭ?

Szederkenyi din stânga estremă interpeléză în fine în afacerea lui Takacs: décă s'au luatŭ mĕsurĭ ca sĕ fiă destituitŭ căpitanulŭ poliției din causă că a vătămatŭ legea arestândŭ pe acestŭ Takacs?

Ministrulŭ de interne br. *Orczy* ia în apĕrarea procederea poliției față cu Takacs și ḑice, că căpitanulŭ va avé sĕ se justifice. In privința celorlalte interpelărĭ se declară mulțumitŭ că toțĭ interpelanții esprimă dorința ca tumulturilorŭ de pe strade sĕ se facă odată unŭ sfêrșitŭ. Elŭ (ministrulŭ) are datoria a veghia asupra susținerii ordinii și a liniștei publice și décă nu va merge cu mijlócele de până acuma va trebui sĕ-șĭ ia refugiu la mijlóce mai aspre (Aprobărĭ în drépta).

Coloman *Thaly*: Vrețĭ sĕ dațĭ ordinŭ sĕ pusce? Ce? Mitrailleuse? (Sgomotŭ mare.)

Ministrulŭ *Orczy* se rógă a i se lua la cunoscință rĕspunsulŭ, ceea ce se și întêmplă.

Darea în judecată a ministeriului Brătianu.

La 2 Februarie s'a adusŭ în desbaterea camerei deputațilorŭ în Bucurescĭ propunerea deputatului Blarembergŭ d'a se da în judecată fostulŭ ministerŭ Brătianu. Ședința a fostŭ furtunósă. Miniștrii Carpŭ și Maiorescu au vorbitŭ contra propunerei. La votare, propunerea s'a respinsŭ cu 81 contra 80 voturĭ.

In 3 Februarie s'a depusŭ pe biuroulŭ camerei o nouă propunere de dare în judecată a ministerului Brătianu. In noua propunere nu mai suntŭ aduse cestiunea Dunării ca puncte de acusațiune, cum erau cuprinse în propunerea deputatului Blaremberg, ci se cere darea în judecată pentru ca:

1) s'a violatŭ legea comptabilității comițêndu-se malversațiunĭ; 2) s'au turburatŭ și terorisatŭ prin mĕsurĭ polițienescĭ întrunirile publice garantate prin constituțiune; 3) în 15 Martie 1888 s'a violatŭ sanctuarulŭ representanței naționale de puterea judecătoréscă din ordinulŭ guvernului, arestându-se doi representanțĭ ai națiunei fără autorisarea prealabilă a camerei; 4) prin bande de rĕifăcĕtorĭ plătițĭ din fondurĭ publice s'au sĕvêrșitŭ acte de violență și de brutalitate contra ḑiariștilorŭ din oposițiune; 5) s'au întinsŭ curse și s'au urḑitŭ cu rea credință în contra cetățenilorŭ acusațiunĭ calumnióse, născocindŭ complicitățĭ și comploturĭ imaginare; 6) percepêndu-se o dare fără a fi încuviințată de cameră, au căutatŭ sĕ-șĭ sporéscă averea sub denumirea de recompensă civică, silindŭ pe funcționarĭ, întreprindĕtorĭ și furnisorĭ ai statului sĕ 'nscrie cu sume însemnate, ér cu ocasia rĕscumpĕrării drumurilorŭ de ferŭ s'au făcutŭ cu complicitatea guvernului de unii din ómenii partidului afacerĭ personale însemnate.

„Epoca", fóiă guvernamentală conservătóre, dă ca sigură primirea acestei propunerĭ de către cameră.

Theodorini la Roma.

„Românului" i-se scrie cu data de Joi 7 Februariu, următórele în privința ultimelorŭ representațiunĭ ale Theodorinei la Roma, în opera *Gli Ugonotti*:

Cu rolulŭ Valentinei, Elena Theodorini a revoluționatŭ Roma. Sâmbătă 2 Februariu, Lunĭ 4 și Mercurĭ 6 Februariu, teatrulŭ „Argentina" saltă de strigătele de entusiasmŭ și de aplausele bubuitóre ale auditorilorŭ. Theodorini rĕmâne în memoria admiratorilorŭ sĕi—întréga Romă —*la indimenticabile Valentina*.

Ș'apoi ce publicŭ, ce sală, ce aprețuitorĭ ai talentului artistei! Totŭ ce aristocrația romană are mai ilustru, completŭ corpulŭ diplomaticŭ acreditatŭ și pe lângă Quirinal, și pe lângă Vaticanŭ, ș'apoi celelalte locurĭ îndesate cu cunoscĕtorii artei, judecătorĭ fără apelŭ.

Lunĭ 4 Februariu era sĕ fiă ultima. La sfârșitulŭ represintațiunei, întregŭ publiculŭ s'a sculatŭ în picióre și a cerutŭ încă o represintațiune, care s'a datŭ aseră.

Florĭ în corone, buchete, coșurĭ și lire, nu le mai numĕrŭ.

Theodorini ierĭ séră și-a sfârșitŭ prima serie a represintațiunilorŭ sale cu *Ughenoții*. La 15 Februariu reapare cu *Norma*. In așteptare se vorŭ da *Puritani*. Thedorini plécă la Napole, pentru a se mai odihni sĕu, după cum ḑicŭ alții, sĕ dea vr'o câte-va represintațiunĭ acolo la „San-Corlo".

Nu sfârșescŭ liniile mele înainte de a'țĭ mai spune ceva și despre prânḑulŭ diplomaticŭ, datŭ de ministrulŭ țĕrei nóstre, d. Plagiano, în onórea d-lui p impreședinte alŭ Italiei d. Crispi și a soției sale Dómna Lina Crispi.

Artista română fusese învitată la acestŭ prânḑŭ și apoi presintată tuturorŭ membrilorŭ corpului diplomaticŭ. Nicĭ vorbă, că nicĭ unulŭ și'n deosebĭ secretarii — „*les papillons pschutteux de la diplomatie*" — nu au lipsitŭ a esprima d-sórei Theodorini admirațiunea lorŭ entusiastă pentru talentulŭ de tragediană și de cântăreță.

Ițĭ voiu mai scrie după prima represintațiune a *Normei*, care după cum sciți și la Bucurescĭ, este una din operile iubite ale Craiovencei nóstre și cu care Theodorini a escitatŭ atâta fanatismŭ la Madrid, la Barcelona și la Lisabona.

Corespondența „Gaz. Trans".

Șomcuta mare, Februarie 1889.

Onorată Redacțiune! In „Gaz. Tr." nr. 6 a. c. d-lŭ învĕțătorŭ G. Moianŭ aduce înainte din nou importanta cestiun a întroducerii lucrului de mână sĕu a industriei de casă în școlele nóstre poporale.

Incă în anulŭ 1887 au apărutŭ în fóia „Gazeta pop." n-rii 11 și 22—23 și în „Conv. Ped." nr. 3 două opiniunĭ referitóre la acestŭ obiectŭ, opuse una celeilalte, căcĭ pe când d-lŭ colegŭ I. P. Reteganul combate cu cunoscuta-i desteritate de a scrie, și cu destulă seriositate întroducerea industriei în scólă, pe atuncĭ d-lŭ colegŭ Grama o recomandă și primesce — cu totŭ dreptulŭ — între obiectele de propunere ale școlei poporale.

E dreptŭ, că aicĭ avemŭ a ne decide asupra unei cestiunĭ nu numai nouă, dér și fórte delicată. Apoi scim cu toții, că totŭ ce e nou la prima impresiune ni-se arată în colorĭ ce insuflă órecare temerĭ, căcĭ: „Totŭ începutulŭ e greu."

Aceea încă o scimŭ bine, că argumente se potŭ aduce destule în orĭ ce afacere, atâtŭ pro, câtŭ și contra. Prin urmare nu putemŭ imputa părerei contrare a confratelui Reteganulŭ din punctulŭ sĕu de vedere.

Insĕ, décă considerămŭ spiritulŭ timpului în care trăimŭ și temeinicele argumente despre folósele industriei, enumerate destulŭ de clarŭ prin d-nii colegĭ Moianŭ și Grama, nu ne este permisŭ nicĭ câtŭ de puținŭ a ne îndoi despre putința și datorința ce o avemŭ toțĭ pentru a primi și sprijini din tóte puterile industria de casă în scólele nóstre poporale.

Eu unulŭ încă am avutŭ destulŭ valŭ cu unii dintre colegii ce suntŭ în contra industriei. Și sciţĭ se căusă mai mare aflu eu ca motivŭ pentru mulțĭ din ceea ce nu o voescŭ? Imprejurarea, că nu posedŭ cunoscințe din vr'unŭ ramŭ alŭ ei. Apoi nicĭ nu e mirare mare că cineva e în contra unui lucru, la care elŭ nu se pricepe, mai alesŭ avêndŭ și cuvêntŭ a-lŭ primi orĭ respinge de bună voiă.

Recunoscŭ, că eu nu mĕ potŭ lăuda cu órecarĭ cunoscințe estinse și esperințe marĭ din industriă. Mĕ pricepŭ — potŭ sĕ ḑicŭ — bine în ramurile împletitului de papură și nuelușe, în pregătirea bastónelorŭ și aurăritulŭ.

Mĭ-am lăsatŭ familia, nebăgândŭ în sémă că acum sunt cam bĕtrânŭ, și am participatŭ în anulŭ 1886 la cursulŭ de 6 sĕptĕmânĭ în Zelau; éră în anulŭ 1887 la celŭ din Gherla, deschisŭ anume pentru industria și cântŭ.

Și nu-mĭ pare rĕu de timpulŭ petrecutŭ acolo, fiindŭ îndestulatŭ cu resultatulŭ câștigatŭ. In anulŭ scol. 1887/8 am și întrodusŭ la scóla nóstră pregătirea bastónelorŭ, și încă cu unŭ succes destulŭ de bunŭ.

Cu mare bucuriă priveamŭ la elevii mei, cum alergau la munca, lorŭ atâtŭ de plăcută, cum se sileau a emula fiăcare în curățirea bastónelorŭ, ce mișcărĭ corporale făceau pe nesimțite și fără de nicĭ o comandă — bună óră ca la gimnastică — și în fine, cu câtă mândriă îmĭ arătau fiecare că lucrulŭ sĕu e gata, ba că alŭ sĕu e mai curatŭ ș. a. Abia așteptau ei sĕ vină ora de lucru, pentru a se pune éră-șĭ pe întrecute. Mărturisescŭ, că o plăcere și bucuriă mai mare ca acésta nu-mĭ potŭ nicĭ închipui față cu unŭ învĕțătorŭ. In a. c. voiu continua îndată ce vine timpulŭ favoritŭ alŭ primăverei.

Și óre cine ar mai ḑice, că și din acestŭ punctŭ de vedere industria în scólele poporale nu merită cea mai mare atențiune și considerarea nóstră!

Din parte-mĭ sunt cu plăcere și din tótă inima de opinia acelora, carĭ stăruiescŭ pentru primirea și întroducerea industriei în școlele poporale.

Și e timpulŭ ca în acéstă afacere sĕ se dechiare cu tótă seriositatea nu numai pressa, ci și bărbații noștri conducĕtorĭ și specialĭ în causă.

Tăcerea și amânarea lucrului de adĭ pe mâne sunt numai spre paguba nóstră, dovadă că cu tăcerea și cu amânarea amŭ perdutŭ multe în trecutŭ, ca fondulŭ de pensiune ș. a. Cine are urechĭ de auḑitŭ, sĕ audă!

Relativŭ la modulŭ realisărei dorinței nóstre, nu voiu spune părerile, înainte de a auḑi mai întâiu pe ale altora mai competențĭ.

Eliă Popŭ, învĕțătorŭ.

Din camerile române.

Senatulŭ. Ședința dela 26 Ianuarie.

La ordinea dilei suntŭ indigenatele. Se recunósce calitatea de cetățenĭ românĭ d-lorŭ G. I. Bidu și I. Moldovanŭ, Românĭ din Transilvania.

Camera. Ședința dela 26 Ianuarie.

D-lŭ *Carton Leca* cere guvernului sĕ vie cu unŭ creditŭ în cameră pentru înființarea de spitale rurale, celŭ puținŭ câte unulŭ pe două plășĭ.

Senatulŭ. Ședința dela 27 Ianuarie.

S'a votatŭ legea privitóre la instalațiune și întreținerea liniilorŭ de comunicațiune telegrafice și telefonice, care aparținŭ statului.

Camera. Ședința dela 27 Ianuarie.

D-lŭ *Nădejde* citește o petițiune a țĕranilorŭ din comuna Lipia-Bojdanĭ, carĭ cerŭ a li se permite sĕ'șĭ pășiuneze vitele în pădurea Statului, cum au fostŭ nvoițĭ deja de Statŭ.

Se votéză cu 81 voturĭ contra 18 proiectulŭ de lege prin care se acordă o subvențiune de 28.000 lei pe anŭ Ateneului românŭ din Bucurescĭ, până la stingerea împrumutului de 250.000 lei ce are la creditulŭ fonciarŭ urbanŭ.

Apoi se ia în considerare proiectulŭ de lege prin care se autoriséză ministerulŭ de rĕsboiu a contracta înainte de 7 Aprilie materialulŭ necesarŭ armatei pentru anulŭ viitorŭ, în limita creditelorŭ acordate în bugetulŭ precedentŭ.

Se votéză proiectulŭ de lege pentru scutirea de taxă vamală a cailorŭ ce se importă din străinătate pentru armată.

Senatulŭ. Ședința dela 28 Ianuarie.

Se votéză legea pentru instalarea liniilorŭ telegrafice și telefonice.

Camera. Ședința dela 28 Ianuarie.

D-lŭ *Peșacov Augustŭ* citesce o propunere din inițiativa parlamentară, ca statulŭ sĕ dea altŭ pământŭ bunŭ în schimbulŭ pământului rĕu unorŭ locuitorĭ din județulŭ Doljŭ, plasa Balta. — Se primesce.

D-lŭ ministru *Alex. Marghilomanŭ* rógă camera sĕ trécă pentru câtva timpŭ în secții, unde sĕ se ocupe cu convenția relativă la liniile ferate Lembergŭ-Cernăuțŭ.

La redeschidere se dă cetire petițiunei studenților în medicină, prin care cerŭ înființarea unui institutŭ de chirurgiă sub conducerea d-lui Dr. Asachi.

Comisia de petițiunĭ e de părere, ca comisia bugetară sĕ aloce suma de 12.000 francĭ pentru acésta și însărcinéză pe guvernŭ sĕ vie cu unŭ proiectŭ de lege.

Se aprobă propunerea comisiei.

Se votéză indigenate. Se recunósce calitatea de cetățenĭ românĭ d-lorŭ Em. Sĕcașŭ și I. Teulescu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Parisŭ, 19 Februarie. — Deórece președintele camerei, *Meline*, n'a putută concentra pe republicanĭ ca sĕ formeze ministeriulŭ, a renunțatŭ la mandatulŭ de-a forma cabinetulŭ.

Neapole, 19 Februarie. — Douĕ sute de zidarĭ au provocatŭ nisce scene tumultuóse. Ei au fostŭ împrăștiațĭ și mai mulțĭ dintre ei arestațĭ.

Londra, 19 Februarie. — Se ḑice că guvernulŭ va cere unŭ creditŭ de 100 milióne livre sterlingĭ pentru mai buna apĕrare a țĕrii.

Viena, 19 Februarie. — Princesa de coronă Stefania a plecatŭ împreună cu fiica ei Elisabeta la Miramare.

Haaga, 19 Februarie — Starea sănĕtății regelui s'a agravatŭ fórte în ḑilele din urmă. Puterile îi scadŭ rapidŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 19 Februarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.32	Vênd.	9.35
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.58	„	9.60
Lire turcescĭ - - -	„	10.84	„	10.86
Imperialĭ - - - -	„	9.84	„	9.86
Galbinĭ .	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Febuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.30
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	93.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	119.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.75
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.75
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.75
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - - - - - - - - -	125.75
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.30
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83 90
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.35
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	140.75
Acțiunile băncei austro-ungare - -	884.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	314 25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	311.20
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.59½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	59.25
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.25

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sě binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care aurimitdŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
Oradea-mare		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
Cluşiu	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
U ra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
Braşovŭ	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
Braşovŭ	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
Copşa mică	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişu	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
Cluşiu	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
Oradea-mare	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Mureşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Mureşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii grôse însemnéză órele de nópte.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradu		4.10	5.45
Aradu	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
Aradŭ	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşeni	12.30	7.12

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
Oşorheiu	6.—	4.58	—
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
Oşorheiu	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.